

İzmir 24. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E. 2024/488, K. 2024/116, T. 24.10.2024 Kararı ile İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi'nin E. 2025/332, K. 2025/790, T. 21.04.2025 Kararı Üzerine Düşünceler

Opinions on the Decision of Izmir 24th Civil Court of First Instance Dated 24.10.2024 and Numbered 2024/488-2024/116 and The Decision of Izmir Regional Court of Appeal 4th Civil Chamber Dated 21.04.2025 and Numbered 2025/332-2025/790

Murat Yusuf AKIN^{*} , Mehmet Emin YIKAR^{**}

ÖZ

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu m. 5 ile asliye hukuk mahkemesi ve asliye ticaret mahkemesi arasındaki ilişki, görev ilişkisi olarak belirlenmiştir. Görev, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu m. 114'te bir dava şartı olarak düzenlenmiştir. HMK m. 115 uyarınca dava şartı olan görev, yargılamanın her aşamada re'sen dikkate alınmalıdır. Davanın görevli olmayan bir mahkemede açıldığının tespit edilmesi halinde davanın usulden reddedilmesi gerekir. Bu denli önemli olmasına rağmen uygulamada, görevli mahkemenin tespit edilmesinde sorunlar yaşanmaktadır. Çalışmada, İzmir 24. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E. 2024/488, K. 2024/116, T. 24.10.2024 kararı ve İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi'nin E. 2025/332, K. 2025/790, T. 21.04.2025 kararı üzerinden dava şartı olan görevle ilişkin bir inceleme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dava Şartı, Görev, Ticari Dava.

* Prof. Dr., Marmara Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Ticaret Hukuku Anabilim Dalı (makin@marmara.edu.tr).
ORCID: 0000-0002-0194-9571.

** Araştırma Görevlisi Doktor, Pamukkale Üniversitesi, Ticaret Hukuku Anabilim Dalı (myikar@pau.edu.tr).
ORCID: 0000-0003-3345-6269.

Sorumlu Yazar/Correspondence Author: Mehmet Emin YIKAR

E-posta/E-mail: myikar@pau.edu.tr

Geliş Tarihi/Received: 04.06.2025

Kabul Tarihi/Accepted: 17.06.2025

How to cite this article/Atf için: Murat Yusuf Akın ve Mehmet Emin Yıkar 'İzmir 24. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E. 2024/488, K. 2024/116, T. 24.10.2024 Kararı ile İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi'nin E. 2025/332, K. 2025/790, T. 21.04.2025 Kararı Üzerine Düşünceler' (2025) 31 (1) Prof. Dr. Havva Güzin Üçışık'a Armağan Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi 1-19. DOI: 10.33433/maruhad.1714102.

ABSTRACT

Article 5 of the Turkish Commercial Code No. 6102 defines the relationship between the civil court of first instance and the commercial court of first instance as a jurisdiction relationship. Jurisdiction is regulated as a condition of litigation under Article 114 of the Code of Civil Procedure No. 6100. Under Article 115 of the CCP, the jurisdiction must be taken into consideration at every stage of the proceedings. If it is determined that the litigation was filed before a court that has no jurisdiction, the litigation must be dismissed procedurally. Although it is so important, in practice, there are problems in determining the jurisdiction court. In this study, an examination of the jurisdiction has been made through the decision of İzmir 24th Civil Court of First Instance Dated 24.10.2024 and Numbered 2024/488-2024/116 and The Decision of İzmir Regional Court of Appeal 4th Civil Chamber Dated 21.04.2025 and Numbered 2025/332-2025/790.

Keywords: Condition of Litigation, Jurisdiction, Commercial Litigation.

I. İLGİLİ MAHKEME KARARLARININ ÖZETLERİ

Dava konusu uyuşmazlık, davacı şirkete ait aracın eski yönetici olan davalı ortak tarafından haksız bir şekilde kullanılması sebebiyle müdahalenin men'i, aracın şirkete iadesi ve ecrimisil talebinden oluşmaktadır.

Davacı şirket, sahip olduğu bir aracın, davacı şirketin ortağı ve eski yönetim kurulu üyesi olan davalı tarafından haksız bir şekilde kullanıldığını ve tüm uyarılara rağmen iade edilmediğini belirterek, araç üzerindeki mülkiyet hakkına dayanılarak e atmanın önlenmesini, aracın iadesini ve ecrimisil bedelinin ödenmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı ise davacı şirketin, davalıya tahsis edilmiş olan araca ilişkin taleplerinin ticari işletmeyi ilgilendirdiğini, tacir olan şirket tarafından tacir olan davalıya karşı açılan davanın her iki tarafın ticari işletmesini ilgilendirdiğini, davanın görevli olmayan mahkemede açıldığını, görevli mahkemenin asliye ticaret mahkemesi olduğunu ve ileri sürdüğü diğer gerekçeler ile davanın reddini istemiştir.

İlk Derece Mahkemesi Kararı

İzmir 24. Asliye Hukuk Mahkemesi ("AHM"); 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ("TTK")¹ m. 4/1 uyarınca her iki tarafın da ticari işletmesi ile ilgili hususlardan doğan davaların nisbi ticari dava olduğunu, TTK m. 4/1(a) gereğince TTK'da öngörülen hususlardan doğan davaların mutlak ticari dava olduğunu, şirket ile ortakları arasındaki ilişkilerin TTK'da düzenlenmesi sebebiyle somut olaydaki davanın bir mutlak ticari dava olduğunu, TTK m. 5/1 uyarınca asliye ticaret mahkemesinin, tüm ticari davalar ile ticari nitelikteki çekişmesiz yargı işlerine bakmakla görevli olduğunu, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu ("HMK")² m. 114/1(c) gereğince mahkemenin görevli olmasının bir dava şartı olduğunu, HMK m. 115/1 uyarınca mahkeme tarafından dava şartlarının

1 Türk Ticaret Kanunu, Kanun Numarası: 6102, Kabul Tarihi: 13.01.2011, RG: 14.2.2011/27846.

2 Hukuk Muhakemeleri Kanunu, Kanun Numarası: 6100, Kabul Tarihi: 12.01.2011, RG: 4.2.2011/27836.

mevcut olup olmadığının davanın her aşamasında kendiliğinden araştırılması gerektiğini, HMK m. 115/2 gereğince dava şartı noksanlığının tespit edilmesi durumunda davanın usulden reddine karar verilmesi gerektiğini belirterek görevsizlik nedeniyle davanın usulden reddine karar vermiştir³.

Bölge Adliye Mahkemesi Kararı

İlk derece mahkemesinin kararına karşı davacı tarafından istinaf kanun yoluna başvurulması üzerine İzmir Bölge Adliye Mahkemesi ("BAM") 4. Hukuk Dairesi ("HD"); davacı şirketin tacir sıfatını haiz olduğunu, davacı şirkette pay sahibi olan davalının tacir sıfatına sahip olmadığını, davacı şirketin iddiasına göre uyuşmazlık konusu aracın davalıya tahsis edildiğine ilişkin bir kararın olmadığını, davalının iddiasına göre ise davacı şirket tarafından ortaklarına tahsis edilen araçların iade edilmesine ilişkin olarak genel kurulca alınmış bir kararın olmadığını belirterek, taraflar arasındaki menî müdahale ve ecrimisilden önce davacı şirket ile eski yönetici ortağı olan davalı arasında araç tahsisine ilişkin alınmış bir karar bulunup bulunmadığı ve yöneticilik sıfatını kaybeden davalı ortağın aracı iade etmesi konusunda bir genel kurul kararı alınıp alınmayacağı hususlarının çözülmesi gerektiğini belirtmiştir.

BAM bu husustaki uyuşmazlığın, TTK'nın özellikle anonim şirkete ilişkin hükümleri ile TTK m. 1521'in dikkate alınarak çözülmesi gerektiğini ifade etmiştir. Bu bağlamda mahkeme, somut olaydaki uyuşmazlığın TTK m. 4 uyarınca TTK'dan kaynaklanan bir uyuşmazlık olduğunu belirterek, görevli mahkemenin asliye ticaret mahkemesi olduğuna hükmetmiştir.

BAM kararına ilişkin gerekçesinde Yargıtay 11. HD'nin E. 2013/17362 K. 2014/18603, T. 28.11.2014 kararı ile Yargıtay 20. HD'nin E. 2015/13272, K. 2015/12637, T. 15.12.2015 kararına atıfta bulunmuştur.

Yukarıda açıklanan gerekçeler ile BAM, davacı şirketin istinaf başvurusunu esastan reddetmiştir. Bunun yanı sıra BAM, 5 nolu hüküm maddesinde kararın kesin olduğunu, buna karşın 6 nolu hüküm maddesinde karara yönelik temyiz yolunun açık olduğunu belirtmiştir⁴.

II. ELE ALINMASI GEREKEN HUSUSLAR

İlk derece mahkemesi ve BAM'ın kararları doğrultusunda ele alınması gereken ilk husus, taraflar arasındaki uyuşmazlığın bir ticari davaya sebebiyet verip vermeyeceğidir. Mahkemelere göre somut olaydaki dava, davacı anonim şirket ve pay sahibi arasındaki bir uyuşmazlıktan kaynaklanmaktadır ve anonim şirkete ilişkin hükümler TTK'da düzenlenmiştir. TTK m. 4/1(a) gereğince TTK'da düzenlenen hususlardan doğan uyuşmazlıklar, mutlak ticari davadır. Dolayısıyla somut olaydaki uyuşmazlıkta görevli mahkeme de asliye ticaret mahkemesidir.

İncelenmesi gereken diğer husus ise İzmir BAM 4. HD'nin 5 ve 6 nolu hüküm maddeleri arasındaki çelişkidir. BAM, 5 nolu hüküm maddesinde verilen kararın kesin hüküm olduğunu belirtmiştir. Ancak 6 nolu hüküm maddesinde verilen kararın temyiz edilebileceği ifade edilmiştir.

3 Bkz. Ek 1.

4 Bkz. Ek 2.

III. DEĞERLENDİRME

A. GENEL OLARAK TİCARİ DAVALAR

Ticari davalar, mutlak ve nispi ticari davalar olarak ikiye ayrılmaktadır. Mutlak ticari davalar, tarafların tacir olup olmadığından veya ticari işletmeyi ilgilendiren bir iş olup olmadığından bağımsız olarak ticari sayılan davalardır⁵. Bu türden davaların bir kısmı TTK m. 4/1(a)-(f) bentlerinde sayılmıştır. TTK m. 4/1(a)-(f) bentleri dışında diğer kanunlarda düzenlenmiş olan mutlak ticari davalar da bulunmaktadır⁶.

İkinci tür ticari dava, her iki tarafın ticari işletmesi ile ilgili konulardan doğan hukuk davalarıdır. Bu türdeki davalar, nispi ticari dava olarak tanımlanmaktadır⁷. Öte yandan havale, vedia ile fikir ve sanat eserlerine ilişkin haklardan doğan davaların ticari dava olabilmesi için bir ticari işletmeyi ilgilendirmesi yeterlidir⁸.

TTK m. 5/1 uyarınca aksine hüküm bulunmadıkça asliye ticaret mahkemesi, tüm ticari davalar ile ticari nitelikteki çekişmesiz yargı işlerine bakmakla görevlidir. 6335 sayılı Kanun⁹ ile TTK'da yapılan değişiklik ile asliye ticaret mahkemesi ile asliye hukuk mahkemesi arasındaki ilişki, görev ilişkisi olarak düzenlenmiştir (TTK m. 5/3). Hükümün temel gerekçesi; ticari hayatın, hız, güven ve esneklik gibi kendine has özelliklere sahip olması nedeniyle uyumsuzlukların çözümü bakımından ayrı bir uzmanlık gerektirmesidir¹⁰.

Yukarıda yer verilen kararlarda, uyumsuzluk konusu olayın anonim şirket ve ortağı arasındaki bir ilişkiden kaynaklandığı, anonim şirket ve pay sahibi arasındaki ilişkinin TTK'da düzenlendiği ve TTK m. 4/1(a) uyarınca TTK'da öngörülen hususlardan doğan davaların mutlak ticari dava olduğu ifade edilmiştir. Bu bağlamda aşağıda mutlak ticari davalar ve akabinde somut olay bakımından görünümü ele alınmıştır.

- 5 Burhan Gürdoğan, 'Ticari Usul Hukuku' (1956) 13(1) Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 172, 173; Arslan Kaya, Hüseyin Ülgen, Mehmet Helvacı ve N. Füsün Nomer Ertan, *Ticari İşletme Hukuku* (7. Bası, On İki Levha 2021), 125; Mine Akkan, '§ 3. Mahkemeler' iç Hakan Pekcanitez, Muhammet Özekes, Mine Akkan ve Hülya Taş Korkmaz (edr), *Pekcanitez Usûl* (On İki Levha 2017), 160; Seyithan Deliduman ve Yakup Oruç, 'Ticari Davalar' (2012) 18(2) Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi 99, 103; Ali Paşlı, 'Yargıtay Kararları Bağlamında Ticari Dava' iç Arslan Kaya, M. Fatih Arıcı, F. Pelin Tokcan, Numan S. Sönmez, Müge Evlek ve Mahmut Arif Koçak (edr), *Yürürlüğünün 8. Yılında ve Yargıtay Kararları Işığında Türk Ticaret Kanunu Sempozyumu – IV – (Tebliğler ve Tartışmalar)* (On İki Levha 2021), 19.
- 6 Örneğin KoopK m. 99, İİK m. 54.
- 7 Akkan (n 5) 160 vd; Deliduman ve Oruç (n 5) 106; Paşlı (n 5) 19.
- 8 Bu türdeki davaların, mutlak ticari davanın bir alt türü olarak sınıflandırılabilceği yönünde bkz. Paşlı (n 5) 19 vd.
- 9 Türk Ticaret Kanunu ile Türk Ticaret Kanunu'nun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, Kanun Numarası: 6335, Kabul Tarihi: 26.06.2012, RG 30.06.2012/28339.
- 10 Kaya, Ülgen, Helvacı ve Nomer Ertan (n 5) 123 vd; Sabih Arkan, *Ticari İşletme Hukuku* (28. Bası, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü 2022), 120; Süha Tanrıver, *Medenî Usûl Hukuku Cilt I* (6. Bası, Yetkin 2024), 165; Deliduman ve Oruç (n 5) 100; Abdullah Erdoğan, 'Ticari Davalar' (2013) 3(1) Regesta 57, 58; Nesibe Kurt Konca, 'Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Asliye Ticaret Mahkemeleri' (2013) 4(15) Türkiye Adalet Akademisi Dergisi 79, 89.

B. SOMUT OLAYDAKİ UYUŞMAZLIĞIN MUTLAK TİCARİ DAVAYA SEBEBİYET VERİP VEREMEYECEĞİ

Mutlak ticari dava, kanunen ticari dava sayılan dava türüdür. Bu türdeki bir davanın ticari işletmeyi ilgilendirmesi gerekmediği gibi tarafların tacir olması da aranmamaktadır¹¹. Yine mutlak ticari dava bakımından alacak veya borcun kaynağı önemli değildir¹². Alacak veya borç, sözleşme, haksız fiil veya sebepsiz zenginleşmeden doğabilir. Bu türdeki davalar, ticaret hayatına özgü ve yargılama bakımından uzmanlık gerektiren davalardır.

Mutlak ticari davaların ilk grubu TTK m. 4/1(a)'da düzenlenmiştir. Hüküm uyarınca TTK'da düzenlenmiş olan hususlardan doğan bir uyuşmazlık, başkaca bir koşul aranmaksızın ticari dava niteliğindedir.

Somut olayda ilk derece mahkemesi, uyuşmazlığın anonim şirket ve ortağı arasındaki ilişkiden kaynaklanması sebebiyle TTK m. 4/1(a) uyarınca mutlak ticari dava olduğuna hükmetmiştir. BAM ise uyuşmazlık konusu aracın davalıya tahsis edilmesine ilişkin bir genel kurul kararının ve aracın tahsis edildiğinin kabulü halinde aracın şirkete iade edilmesine ilişkin bir genel kurul kararının bulunup bulunmadığının araştırılması gerektiğini, söz konusu husus ise TTK'nın özellikle anonim şirkete ilişkin hükümleri ile TTK m. 1521 dikkate alınarak çözümlenmesi gerektiğini belirterek, somut olayda mutlak bir ticari dava olduğunu tespit etmiştir.

Uyuşmazlık konusu davanın bir mutlak ticari davaya sebebiyet verip vermeyeceğini incelemeyen önce, somut olaydaki gibi bir araç tahsisi için anonim şirketin hangi organının yetkili olduğunu tespit etmek gerekir. TTK m. 365 uyarınca anonim şirket, yönetim kurulu tarafından yönetilir ve temsil olunur. TTK m. 374/1 uyarınca anonim şirket yönetim kurulu ve kendisine bırakılan alanda yönetim, kanun ve esas sözleşme gereğince genel kurulun yetkisinde bırakılanlar haricinde, şirketin işletme konusunun gerçekleştirilmesi amacı ile gerekli olan her türdeki iş ve işlemlere ilişkin karar almaya yetkilidir. Bu bağlamda yönetim kurulu, işletme amacına ve konusuna giren her türlü işlemi yapmak bakımından yetkilidir. Bu hükümlerden hareketle anonim şirketin günlük iş ve işlemleri ile yönetiminin kural olarak yönetim kuruluna bırakıldığı anlaşılmaktadır¹³.

Genel kurul ise TTK m. 407 uyarınca pay sahibinin, anonim şirkette pay sahipliğine ilişkin haklarını kullandığı organdır. TTK m. 408/1 uyarınca genel kurul, kanunda ve esas sözleşmede açıkça öngörülmüş bulunan durumlarda karar alır. Genel kurul, yönetim kurulundan farklı olarak daimi bir organ değildir¹⁴. Genel kurul, TTK m. 409/1 uyarınca her faaliyet dönemi sonundan itibaren üç ay¹⁵ içinde toplanır (olağan genel kurul toplantısı) ya da TTK m. 409/2 gereğince gerektirdiği takdirde olağanüstü olarak toplanır (olağanüstü genel kurul toplantısı).

11 Kaya, Ülgen, Helvacı ve Nomer Ertan (n 5) 125.

12 Kaya, Ülgen, Helvacı ve Nomer Ertan (n 5) 128; Rıza Ayhan, Hayrettin Çağlar ve Mehmet Özdamar, *Ticari İşletme Hukuku* (14. Bası, Yetkin 2021), 69 vd; Levent Börü ve İlker Koçyiğit, *Ticari Dava* (2. Bası, Adalet 2021), 34.

13 Ersin Çamoğlu, Reha Poroy ve Ünal Tekinalp, *Ortaklıklar Hukuku I* (15. Bası, Vedat 2021) 364, kn. 522; Hasan Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (9. Bası, Adalet 2024), 394, kn. 55, 56.

14 Oruç Hami Şener, *Anonim Ortaklıklara İlişkin Emsal Yargıtay Kararlarının Değerlendirilmesi* (3. Bası, Seçkin 2023), 123.

15 Kanuni düzenleme bu şekilde olmakla birlikte, uygulamada muhtelif sebeplerle birçok anonim şirketin genel kurul toplantısını hesap dönemini takip eden ilk üç ayın sonunda değil, çok daha sonra yaptıkları gözlemlenmektedir.

Anonim şirket yönetim kurulu üyeleri veya ortaklarına araç tahsisine ilişkin karar, açıkça kanuni bir düzenlemede yer almadığı ve esas sözleşmede de bu yönde bir hüküm bulunmadığı takdirde genel kurul tarafından alınamaz. Öte yandan böyle bir yetkinin genel kurula verilmesinin, emredici hükümlere ilişkin TTK m. 340 ile organlar arasındaki görev dağılımına ilişkin TTK m. 374/1 ve TTK m. 408/1 hükümleri göz önünde bulundurulduğunda, geçerli olmayacağı da ifade edilebilir.

Şirketin sahip olduğu aracın tahsis edilmesi gibi şirketin günlük işlerine ilişkin bir işlem, TTK m. 365 ve m. 374/1 dikkate alındığında yönetim kurulu tarafından yapılmalıdır. Diğer bir ifade ile anonim şirketin araçlarının yönetim kurulu üyelerine veya ortaklarına tahsis edilmesi, yönetsel bir işlem olması sebebiyle yönetim kurulunun takdiri ve yetkisindedir. Bu bağlamda BAM'ın araç tahsisi bakımından anonim şirket genel kurulunun karar almaya yetkili olduğu yönündeki tespiti hukuken tartışmasız bir biçimde yerinde değildir.

Kararlardan görüldüğü üzere ilk derece mahkemesi ve BAM, görevli mahkemenin tespiti bakımından anonim şirket ve ortağı arasındaki ilişkiyi dikkate almışlardır. Ancak her iki mahkeme de, davacı şirket tarafından ileri sürülen talep dayanağını oluşturan hukuki ilişkiyi dikkate almamışlardır.

TTK m. 4/1(a) uyarınca TTK'da öngörülen hususlardan doğan hukuk davaları mutlak ticari dava niteliğinde sayılır. Doktrinde, TTK'nın özel hükümlerle düzenlemiş olduğu işlerden doğan uyuşmazlıkların hükmün kapsamına giren davalardan olmadığı ifade edilmektedir¹⁶. Bu bağlamda örneğin TTK m. 20 uyarınca ücret talebinde bulunan bir tacirin açacağı dava, mutlak ticari dava niteliğinde değildir. Benzer şekilde teselsül karinesine ilişkin TTK m. 7, ticari işlerde faize ilişkin TTK m. 8, 9 ve 10, ücret ve sözleşme cezasının indirilemeyeceğine ilişkin TTK m. 22 ile ticari satış ve mal değişimine ilişkin TTK m. 23 hükmüne dayalı olarak açılacak olan davalar da mutlak ticari dava teşkil etmez¹⁷.

TTK m. 4/1(a) uyarınca mutlak ticari davalar, “müessese (kurum)” olarak düzenlenmiş olan hususlardan doğan davalardır¹⁸. Örneğin ticaret sicili, ticaret unvanı, haksız rekabet, anonim şirket, kambyo senetleri, taşıma gibi hususlardan doğan davalar, mutlak ticari dava niteliğindedir¹⁹.

Somut olaydaki uyuşmazlık konusu; davacı şirketin mülkiyetinde bulunan bir aracın, davalı tarafından yönetim kurulu üyesi olarak görevli olduğu 10.09.2023 – 24.03.2024 tarihleri arasında

16 Gürdoğan (n 5) 173 vd; Şener (n 14) 479.

17 Gürdoğan (n 5) 174.

18 ibid 173 vd; Kurt Konca (n 10) 90; Şener (n 14) 479.

19 Gürdoğan (n 5) 174; Kurt Konca (n 10) 91 vd; Şener (n 14) 479. TTK'da düzenlenmiş olan konulardan doğan uyuşmazlıklarda asliye ticaret mahkemesinin görevli olduğu, bazı hükümlerde özel olarak da belirtilmiştir. Ticaret siciline ilişkin olarak TTK m. 33 ve m. 34, acentelik sözleşmesinden doğan ücretin miktarına ilişkin olarak TTK m. 115, yapı değişikliklerinde ortaklık paylarının ve haklarının incelenmesine ilişkin olarak TTK m. 191, anonim şirkete getirilen aynı sermayeye değer biçilmesine ilişkin olarak TTK m. 343, anonim şirketin kurulması esnasında kanun hükümlerine aykırı davranılması nedeniyle açılacak olan fesih davasına ilişkin olarak TTK m. 353, kanuna karşı hileye ilişkin olarak TTK m. 356, borca batık olma durumunda yönetim kurulunun yapması gereken bildirimle ilişkin olarak TTK m. 376/3, yönetim kurulu üyelerinin bilgi alma hakkına ilişkin olarak TTK m. 392, denetçinin görevden alınmasına ilişkin TTK m. 399/4 ve anonim şirkette sorumluluğa ilişkin TTK m. 561 hükümleri örnek olarak gösterilebilir. Ancak bu hükümlerde esas olarak yetkili yer mahkemesinin gösterildiği ifade edilebilir.

kullanımını müteakiben yönetim kurulu üyeliği sıfatının sona ermesinden sonra davacı şirket tarafından iade edilmesinin istenmesine rağmen kullanılması kaynaklanmaktadır. Davacı şirket, araç üzerindeki mülkiyet hakkına dayanılarak elatmanın önlenmesini, aracın iadesini ve ecrimisil bedelinin ödenmesini talep etmiştir. Bu bağlamda uyuşmazlık konusunun ticari davaya sebebiyet verip vermeyeceği iki grupta incelenebilir. İlk olarak anonim şirket pay sahibinin, şirket aracını haksız bir şekilde kullanmasının ticari davaya sebebiyet verip vermeyeceği incelenmelidir.

TTK m. 425 ve devamında pay sahibinin kişisel hakları düzenlenmiştir. Pay sahibine tanınan haklara örnek olarak; genel kurula katılma, genel kurulda oy kullanma, genel kurulda yönetim kurulundan şirketin işleri ile denetçilerden denetimin yapılma şekli ve sonuçları hakkında bilgi talep etme, pay sahipliği haklarının kullanılabilmesi amacıyla gerekli olduğu durumda ve bilgi alma veya inceleme hakkı daha önce kullanılmış ise genel kurulda özel denetim isteme, genel kurul tarafından dağıtım karar verildiği takdirde ilgili faaliyet yılında elde edilen net kardan payı oranında kar pay alma, anonim şirketin tasfiye edilmesi durumunda payı oranında tasfiyeye katılma hakkı gösterilebilir²⁰. TTK'da düzenlenen hakların yanı sıra, esas sözleşme veya genel kurul kararı ile de pay sahibine çeşitli haklar tanınabilir²¹. Esas sözleşme veya genel kurul kararıyla tanınabilecek hakların belki de en temel örneği, anonim şirketin sahip olduğu spor tesisi, havuz, mesire alanı ve benzeri sosyal tesislerinden pay sahiplerinin yararlanabilmesidir. Anonim şirket esas sözleşmesi veya genel kurul kararıyla şirket araç ve gereçlerinden veya sosyal tesislerinden, diğer bir ifade ile geniş anlamda anonim şirketin sahip olduğu imkânlardan pay sahiplerinin nasıl ve ne ölçüde faydalanabileceği düzenlenebilir. Anonim şirket esas sözleşmesinde pay sahibine tanınan şirketin araç ve gereçlerinden faydalanma hakkından kaynaklı bir uyuşmazlık meydana geldiği takdirde, ticari davaya sebebiyet verileceği söylenebilir. Zira uyuşmazlık konusu esas sözleşme ile pay sahibine tanınan bir hakka ilişkindir. Anonim şirket esas sözleşmesinin bir kurum olarak TTK'da düzenlendiği dikkate alındığında, TTK m. 4/1(a) anlamında mutlak bir ticari davanın söz konusu olacağı ifade edilebilir.

Anonim şirket pay sahipliği, kural olarak anonim şirketin sahip olduğu imkânların doğrudan kullanılabilmesi hakkı vermemektedir²². Örneğin pay sahipliği sıfatı, herhangi bir esas sözleşme hükmü olmaksızın anonim şirketin restoranından, havuzundan, araç veya gereçlerinden faydalanma hakkı tanımamaktadır. Bu tür sosyal imkânların pay sahibi tarafından kullanılabilmesi, şirket ile pay sahibi arasında ortaklık ilişkisi dışındaki bir hukuki ilişkiye bağlıdır. Örneğin şirket, araç veya gereçlerini pay sahibine ücretli veya ücretsiz olarak tahsis edebilir. Fakat bu türdeki bir ilişki, genel hükümlere tabi bir hukuki ilişkidir ve TTK'da düzenlenmemiştir. Benzer şekilde şirket araç ve gereçlerinin haksız bir şekilde pay sahibi tarafından kullanılması, haksız fiil niteliğindedir ve genel hükümlerde düzenlenmiştir. Dolayısıyla anonim şirket ve pay sahibi sıfatları dikkate alınarak bu türdeki ilişkilerden doğan uyuşmazlıklar da ticari davaya sebebiyet vermez.

20 Tekinalp, Poroy ve Çamoğlu (n 13) 681 vd; Pulaşlı (n 13) 576 vd.

21 Bkz. Pulaşlı (n 13) 584, kn. 40.

22 Ünal Tekinalp, Reha Poroy ve Ersin Çamoğlu, *Ortaklıklar Hukuku II* (15. Bası, Vedat 2021), 7. kn. 935; Pulaşlı (n 13) 584, kn. 40.

Somut uyuşmazlık bakımından gerek iddia gerek savunmada, pay sahiplerine yönelik esas sözleşme ile araç tahsisi hakkı tanındığı belirtilmemiştir. Yalnızca davalı, aracın iade edilmesine ilişkin bir genel kurul kararı olmadığını ileri sürmüştür. Yukarıda belirttiğimiz üzere, yönetsel bir işlem olduğu için araç tahsisi hususunda yönetim kurulu yetkilidir. Dolayısıyla tahsis edilen aracın iade edilmesi de yönetsel bir işlem olduğu için yönetim kurulu tarafından talep edilebilir. Öte yandan esas sözleşmede araç tahsisine ilişkin bir pay sahipliği hakkı da tanınmadığı için, somut olaydaki ilişki TTK'da düzenlenmiş olan bir konuyla alakalı değildir. Söz konusu ilişki anonim şirket ve pay sahibi arasındaki ortaklık ilişkisinin dışında olup genel hükümlere tabidir. Anonim şirket ve pay sahibi arasında TTK'da, esas sözleşmede ile düzenlenmeyen bir husustan kaynaklanan uyuşmazlık, sırf ortaklık ilişkisi nedeniyle mutlak ticari davaya sebebiyet vermez. Diğer bir ifade ile ilgili uyuşmazlığın çözümü bakımından şirketler hukuku kuralları veya geniş anlamda TTK düzenlemelerinin esas alınmasını gerektiren özel bir durum da bulunmamaktadır. Dolayısıyla uyuşmazlık, mutlak bir ticari dava niteliğinde değildir.

Olayda davacı anonim şirketin, uyuşmazlık konusu aracın maliki olduğu ihtilafsızdır. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu ("TMK")²³ m. 683/1 uyarınca bir şeye malik olan kişi, hukuk düzeninin sınırları içerisinde, o şey üzerinde istediği şekilde kullanma, yararlanma ve tasarrufta bulunma yetkisine sahiptir. Hükmün ikinci fıkrasında malikin, malını haksız bir şekilde elinde bulunduran kişiye karşı istihkak davası açabileceği gibi her türlü haksız elatmanın önlenmesini dava edebileceği düzenlenmiştir. Ayrıca TMK m. 981 ve devamındaki hükümler uyarınca anonim şirket, haksız bir şekilde aracı kendi hâkimiyetinde bulunduran kişiden aracın zilyetliğinin iadesini talep edebilir.

Bunun yanı sıra anonim şirket, araçtan mahrum kaldığı süre bakımından ecrimisil talebinde bulunmuştur. Yargıtay uygulamasında isabetli olarak belirtildiği üzere 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu ("TBK")²⁴ m. 49 anlamında haksız fiil niteliğinde olan haksız elatmadan doğan ecrimisil, zilyet olmayan malikin, malik olmayan kötü niyetli zilyetten talep edebileceği bir tazminattır²⁵.

Görüldüğü üzere davacı şirketin, araç üzerindeki mülkiyet hakkına dayanarak talep ettiği hususlar olan elatmanın önlenmesi, aracın iadesi ve ecrimisil bedelinin ödenmesi, TTK'da düzenlenmemiştir. Dolayısıyla somut olayda mutlak bir ticari dava da bulunmamaktadır. Bu türdeki bir davada görevli mahkeme, HMK m. 2 uyarınca asliye hukuk mahkemesidir. Nitekim başka bir karara konu olayda davacı, davalı ortağın, haksız bir şekilde şirkete ait dükkânları kullandığını belirterek müdahalenin meni ve ecrimisil talebinde bulunmuştur. Mahkeme şu ifadeler ile görevli mahkemenin asliye hukuk mahkemesi olduğuna hükmetmiştir: *"Taraflar arasındaki uyuşmazlık, taşınmaz mülkiyetine dayanarak açılmış elatmanın önlenmesi ve ecrimisil tazminatı istemine ilişkin olup, haksız fiilden kaynaklanmaktadır. Taraflar arasında hukuksal bir ilişki bulunmamaktadır. Bu olgu gözetildiğinde*

23 Türk Medeni Kanunu, Kanun Numarası: 4721, Kabul Tarihi: 22.11.2001, RG: 8.12.2001/24607.

24 Türk Borçlar Kanunu, Kanun Numarası: 6098, Kabul Tarihi: 11.1.2011, RG: 4.2.2011/27836.

25 Yargıtay İBK, E 1945/22 K 1950/4, 8.3.1950; Yargıtay HGK, E 2004/1-120 K 2004/96, 25.2.2004; Yargıtay 6 HD, E 2015/8312 K 2016/129, 20.1.2016; Yargıtay 1 HD, E 2014/20969 K 2014/19281, 9.12.2014; Yargıtay 1 HD, E 2014/18132 K 2014/16799, 4.11.2014 (www.kazanci.com.tr Erişim Tarihi 12.05.2025). Bu yönde bkz. Yargıtay HGK, E 2014/39 K 2015/1718, 19.6.2015; Yargıtay 8 HD, E 2018/9046 K 2018/15609, 12.09.2018; İstanbul BAM, 37 HD, E 2018/835 K 2018/947, 13.6.2018 (www.lexpera.com.tr Erişim Tarihi 12.05.2025).

Medenî Kanunun 683 ve devamı maddelerinden kaynaklanan haksız elatmanın önlenmesi ve ecrimisil isteğinin genel hükümlere göre asliye hukuk mahkemesinde görülüp sonuçlandırılması gerekmektedir.”²⁶.

Çalışma kapsamında ikinci olarak anonim şirket yönetim kurulu üyeliği nedeniyle tahsis edilen aracın, görev süresi sona ermesine rağmen iade edilmemesinin ticari davaya sebebiyet verip vermeyeceği incelenmelidir.

İzmir BAM 4. HD kararının gerekçesinde Yargıtay 11. HD’nin E. 2013/17362, K. 2014/18603, T. 28.11.2014 kararı ile Yargıtay 20. HD’nin E. 2015/13272, K. 2015/12637, T. 15.12.2015 kararına atıfta bulunulmuştur. Her iki karara konu olay da yönetim kurulu üyesinin sorumluluğuna ilişkindir.

Yargıtay 11. HD’nin kararının ilgili kısmı şu şekildedir:

“... Davacı taraf, davalının şirket ortağı, yönetim kurulu üyesi ve genel müdürü olduğunu, şirkete ait araçları eşi ve kızına tahsis ettiğini, masraflarının ise şirketten karşılandığını ileri sürerek işbu davayı açmış olup, mahkemece davacının iddiasını ispatlayamadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir. Oysa, davalı her ne kadar kendisine genel müdürlük sözleşmesi uyarınca tahsis edilen tek araç dışındaki diğer şirket araçlarını kullanmadığını savunmuş ise de, genel müdürlük görevinden azlinden sonra düzenlenen 12.04.2011 tarihli tutanakta davalıya tahsis edilen araç dışında başka araçların da şirkete teslim edilmiş olması, davada dinlenen tanıkların şirkete ait araçların davalının yakınları tarafından kullanıldığını ifade etmesi ve dava konusu araçlardan bir tanesinin OGS kaydının da davalının kızı adına düzenlenmesi karşısında davacının iddiasını ispatlayamadığı gerekçesiyle davanın reddi isabetli bulunmamaktadır....”²⁷.

Yargıtay 20. HD’nin kararının ilgili kısmı ise şu şekildedir:

“...Somut olayda, şirkete ait aracın, eski şirket ortağı olan davalı Ş.. G.’in şirket ortaklığından ayrıldıktan sonra, diğer davalılar ile birlikte muvaz[a]lı olarak satılıp alındığı iddiası ile, aracın satışına ilişkin işlemin iptali ile aracın şirkete iadesine, olmadığı takdirde ise bedelinin davalılardan tahsiline karar verilmesi istemiyle dava açıldığı, davalı Ş.. G.’in, davacı şirket ortağı iken hisse devri ile ortaklıktan ayrıldığı, muvaz[a]lı olduğu ileri sürülerek iptali istenen satış işleminin davalı eski şirket ortağı Ş.. G.’in şirket ortağı iken sahip olduğu temsil yetkisi kullanılarak gerçekleştirildiği öne sürüldüğünden uyumsuzluğun bu haliyle davacı şirket ve her ne kadar ortaklıktan ayrılmış olsa da eski şirket ortağının yaptığı işlemde kaynaklandığı ve iddianın ileri sürülüş biçimine göre, davada 6102 sayılı TTK’nın şirketler hukukuna ilişkin hükümlerinin uygulanması gerektiği anlaşıldığından, davanın asliye ticaret mahkemesinde görülüp sonuçlandırılması gerekir...”²⁸

Yukarıda yer alan olaylardaki davalılar, uyumsuzluk konusu işlemin gerçekleştiği anda davacı şirketlerin yöneticileri konumundadır. Yönetici iken gerçekleştirdikleri işlemler nedeniyle davacı şirketlerin zarara uğratıldığı ileri sürülmüştür. Bu bağlamda da yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğuna

26 İstanbul BAM, 37 HD, E 2018/835 K 2018/947, 13.6.2018 (www.lexpera.com.tr Erişim Tarihi 12.05.2025).

27 Yargıtay 11 HD, E 2013/17362 K 2014/18603, 28.11.2014 (www.lexpera.com.tr Erişim Tarihi 12.05.2025).

28 Yargıtay 20 HD, E 2015/13272 K 2015/12637, 15.12.2015 (www.lexpera.com.tr Erişim Tarihi 12.05.2025).

ilişkin davalar açılmıştır (TTK m. 553 vd.). Yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğunun TTK'da düzenlendiği göz önünde bulundurulduğunda, söz konusu davaların TTK m. 4/1(a) anlamında ticari dava olduğu ve kararların bu yönden isabetli olduğu açıktır.

Bununla birlikte somut olayda davacı anonim şirket, şirket ortağı ve eski yönetim kurulu üyesi olan davalının, 24.03.2024 tarihine kadar yönetim kurulu üyesi olarak çalıştığını, yönetim kurulu üyesi olmasına dayanarak 10.09.2023 tarihinde uyuşmazlık konusu şirket aracını kullanmak üzere aldığını ve yönetim kurulu üyeliği sona erdikten sonra aracın iade edilmesinin istendiğini, ancak davalı tarafından aracın iade edilmemesi sebebiyle müdahalenin men'i, aracın şirkete iadesi ve ecrimisil talep edildiğini ifade etmiştir.

Yargıtay 11. HD'nin kararına konu bir olayda; davacı anonim şirket, eski genel müdürü olan davalının, iş akdinin feshedilmesine rağmen şirkete ait olan aracı iade etmediğini belirterek tazminat talebinde bulunmuştur. Davalı, işçi ve genel müdür olduğunu, aracın kendisine ait olduğunu belirterek davanın reddini istemiştir. Taraflar arasında ilişkinin sona erdiği ihtilafsızdır. İlk derece mahkemesi, taraflar arasında hizmet sözleşmesi bulunduğu gerekçesi ile iş mahkemesinin görevli olduğuna karar vermiştir. Yargıtay, uyuşmazlığın TTK m. 553 uyarınca şirketi temsile yetkili bulunan yöneticinin sorumluluğuna ilişkin olduğunu, anonim şirket yöneticisinin sorumluluğunun TTK'da düzenlendiğini, TTK m. 4/1(a) uyarınca uyuşmazlık konusunun mutlak bir ticari dava olduğunu belirterek ilk derece mahkemesinin görevsizlik kararını bozmuştur²⁹. Şener karara ilişkin değerlendirmesinde haklı olarak, olaydaki "genel müdürün" organ sıfatını haiz olup olmadığının belirsiz olduğunu, genel müdürün organ sıfatını haiz olması durumunda görevli mahkemenin asliye ticaret mahkemesi olacağını, genel müdürün ticari temsilci olması halinde ise şirket ile arasındaki sözleşmenin niteliğinin belirleyici olacağını ve hizmet sözleşmesinin bulunması durumunda iş mahkemesinin görevli olacağını ifade etmiştir³⁰.

Yukarıda yer verdiğimiz Yargıtay 11. HD'nin kararından hareketle açılan davada görevli mahkeme, asliye ticaret mahkemesidir. Zira uyuşmazlık konusu araç, davalı tarafından yönetim kurulu üyeliği sıfatına dayanılarak şirketten alınmıştır ve yönetim kurulu üyeliğinin sona ermesine rağmen bu araç iade edilmemiştir.

Yönetim kurulu üyesinin görev süresi sona erdikten sonra dahi aracı kullanmaya devam etmesi ve iade etmemesi herhangi bir hakka dayanmamaktadır. Bu bağlamda anonim şirketin aracın iade edilmesini talep etmesi, mülkiyet hakkına dayalı olarak TMK m. 981 ve devamındaki hükümler uyarınca zilyetliğin iade edilmesine ilişkindir. Aracın iade edilmediği süre boyunca şirketin araçtan mahrum kalması sebebiyle uğradığı zarar ise TBK m. 49 gereğince haksız fiilden kaynaklı bir ecrimisil talebidir.

TTK m. 4'ün gerekçesinde hükmün, mülga 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu ("ETTK") m. 4'ten alındığı, ancak doktrinde ve yargı kararlarında kabul edilen eleştirilere ve gelişmelere uygun olarak hükümde bazı değişiklik yapıldığı ifade edilmiştir. Ticari davaya ilişkin eTTK m. 4'ün gerekçesi ise şu şekildedir: "*4 ncü maddede, ticari işlerden hangilerinin «ticari dâva» mahiyetini haiz olduğu*

29 Yargıtay 11 HD, E 2016/15085 K 2017/285, 16.1.2017 (www.lexpera.com.tr Erişim Tarihi 12.05.2025).

30 Şener (n 14) 225.

açıkça belirtilmiştir. Bununla, maddi hukukun tatbiki bakımından «ticari işler» kavramına giren bütün meseleler değil, yalnız mahiyet ve bünyesi itibariyle yargıcın özel bir ihtisasına ihtiyaç gösteren meseleler «ticari dâva» olarak vasıflandırılmış... Kistas olarak bir yandan her iki tarafın tacir sıfatı ve ihtilâfın konusunu teşkil eden işin bu sebepten dolayı ticari sayılması keyfiyeti, diğer yandan tarafların sıfatına bakılmaksızın sadece işin ticari mahiyeti kabul edilmiştir. Bu suretle mesele, satım, karz, hizmet, istisna gibi akitlerden doğan ihtilâflar yalnız her iki tarafın tacir olması halinde «ticari dâva» olarak vasıflandırılabilirdiği halde, bir ticaret ortaklığı münasebetinden veya bir poliçeden yahut bir sigorta sözleşmesinden doğan bütün dâvaların «mutlak» olarak ticari olduğu kabul edilmiştir. Çünkü bu son muameleler öz ticaret hayatına mahsus olup ayrı bir ihtisas cephesini arzederler...».

Somut olaydaki uyuşmazlık, öz ticaret hayatına ait olmadığı gibi işin niteliği gereği hâkimin özel bir hukuk bilgisine sahip olması da gerekli değildir. Diğer bir ifade ile davacının netice-i talebi dikkate alındığında, TTK'nın uygulanmasına yer olmadığı tespit edilmektedir. Bu bağlamda sonuç olarak somut olayda davacı şirketin, araç üzerindeki mülkiyet hakkına dayanarak talep ettiği hususlar olan elatmanın önlenmesi, aracın iadesi ve ecrimisil bedelinin ödenmesi hususlarının TTK'da düzenlenmediği ve bu nedenle mutlak bir ticari dava bulunmadığı kanaatindeyiz.

Öte yandan TTK m. 553 uyarınca yönetim kurulu üyesi aleyhine, yönetim kurulu üyeliği dönemindeki bir işleminden doğan zarardan kaynaklı olarak sorumluluk davası açılabilirse de³¹. somut olayda yönetim kurulu üyeliği sona erdikten sonra aracın iade edilmemesi sebebiyle meydana gelen bir zarar bulunmaktadır. Dolayısı ile yönetim kurulu üyesine yöneltilebilecek sorumluluk davasının şartlarının sağlanmaması sebebiyle de somut olayda mutlak bir ticari davanın bulunmadığı düşüncesindeyiz.

C. ÇELİŞKİLİ HÜKÜM³²

İzmir BAM 4. HD'nin 5 ve 6 nolu hüküm maddeleri arasında bir çelişki bulunmaktadır. BAM, 5 nolu hüküm maddesinde verilen kararın kesin hüküm niteliğinde olduğunu belirtmiştir. Ancak 6 nolu hüküm maddesinde verilen kararın temyiz edilebileceği ifade edilmiştir. Bu çelişkinin sonucuna kısaca değinilmesi gerekir.

HMK m. 362/1(c) uyarınca BAM'ın yargı çevresine dâhil olan ilk derece mahkemelerinin görevi hakkında vermiş olduğu kararlara karşı temyiz yoluna başvurulamaz. Nitekim İzmir BAM 4. HD, 5 nolu hüküm maddesi ile verilen kararın kesin hüküm niteliğinde olduğunu ifade etmiştir. Buna karşın 6 nolu hükümde kararın temyiz edilebileceğinin belirtilmesinin, taraflar bakımından oluşturulan haklı beklentinin bir temyiz hakkı oluşturup oluşturmayacağı ele alınmalıdır.

Yargıtay İBBGK bir kararında, hangi kararların kanun yolu denetiminin dışında tutulacağı hususunun hakkı kısıtlayıcı nitelikte olduğunu, bu tür düzenlemelerin kamu düzenine ilişkin olduğunu, Anayasa

31 Çamoğlu, Poroy ve Tekinalp (n 13) 432 vd.

32 Çalışmamızın konusunu TTK hükümleri ekseninde ticari dava teşkil etmektedir. Bununla birlikte hükümde yer alan tenakuzun da üzerinde durulması gerektiği düşünülmekle birlikte, usulî değerlendirmelerimiz sınırlı bir çerçevede yapılmıştır.

m. 13 uyarınca kanuni düzenlemeler ile oluşturulabileceğini belirterek kanun hükmü uyarınca kesin olan ve kanun yoluna başvuru hakkı tanınmayan bir konuda, mahkemenin yanılıklı kararı ile böyle bir hakkın tanınmayacağını ifade etmiştir³³.

Bu bağlamda somut olayda İzmir BAM 4. HD'nin 5 ve 6 nolu hüküm maddeleri arasındaki çelişkinin, BAM kararının temyiz edilmesi bakımından taraflara bir hak sağlamadığı ifade edilebilir.

IV. SONUÇ

ETTK m. 4'e ilişkin gerekçede belirtildiği üzere asliye ticaret mahkemesi, özel bilgi gerektiren ticaret hayatına özgü uyuşmazlıkların çözülmesi amacıyla kurulmuştur. TTK m. 5 ile asliye hukuk mahkemesi ve asliye ticaret mahkemesi arasındaki iş bölümü ilişkisi, görev ilişkisine dönüştürülmüştür. HMK m. 114 uyarınca görev, bir dava şartıdır ve HMK m. 115 uyarınca yargılamanın her aşamasında hâkim tarafından re'sen araştırılmalıdır.

TTK m. 4/1(a) uyarınca mutlak dava türlerinden biri, TTK'da düzenlenen hususlardan doğan davalardır. TTK m. 329 ve devamında anonim şirket düzenlenmiştir. Anonim şirkete ilişkin hükümlerde, pay sahibi ile anonim şirket arasındaki ilişki de düzenlenmiştir. Ancak anonim şirket ve pay sahibi arasındaki her türlü hukuki uyuşmazlık ticari davaya sebebiyet vermez. Anonim şirket ve pay sahibi arasındaki uyuşmazlığın kanuni veya esas sözleşmesel bir pay sahipliği hakkına ilişkin olması durumunda asliye ticaret mahkemesi görevli mahkemedir. Ancak incelediğimiz olayda bir pay sahipliği hakkı bulunmamaktadır. Dolayısıyla pay sahipliği hakkı bakımından mutlak bir ticari dava bulunmamaktadır.

TTK'da anonim şirketin zorunlu bir organı olan yönetim kurulu hakkında da hükümler yer almaktadır. TTK m. 553'te yönetim kurulu üyesine karşı açılacak sorumluluk davasının koşulları düzenlenmiştir. Buna göre; yönetim kurulu üyesi, görev süresi içerisinde kanundan veya esas sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerini kusuru ile ihlal etmesi sebebiyle şirkete, pay sahiplerine veya şirket alacaklılarına vermiş olduğu zararlardan sorumludur. Dolayısıyla yönetim kurulu üyesine karşı açılacak sorumluluk davası, mutlak bir ticari davadır.

Ancak görev süresinin sona ermesinden sonra gerçekleştirdiği bir işlem nedeniyle şirketi, pay sahiplerini veya şirket alacaklılarını zarara uğratan eski yönetim kurulu üyesine karşı TTK m. 553 uyarınca sorumluluk davası açılamaz. Nitekim incelediğimiz olayda eski yönetim kurulu üyesi, görev süresinde kendisine tahsis edilen aracı, görev süresi sona ermiş olmasına rağmen şirkete iade etmemiştir. Bu durumda aracın kullanımı herhangi bir hakka veya hukuki ilişkiye dayanmamaktadır. Dolayısıyla kendisine karşı TTK m. 553 uyarınca sorumluluk davası yönetilemez.

İncelediğimiz olayda anonim şirket, araç üzerindeki mülkiyet hakkına dayanarak elatmanın önlenmesini, aracın iadesini ve ecrimisil bedelinin ödenmesini talep etmiştir. Söz konusu talepler, TMK m. 981 ve devamı hükümleri ile TBK m. 49'un uygulanmasını gerektirmektedir. Diğer bir ifade

33 Bkz. Yargıtay İBBGK, E 2021/5 K 2023/2, 28.04.2023 (RG 14.9.2023/32309).

ile davacı anonim şirketin netice-i talebi, ticari hayata özgü bir konu da olmaması sebebiyle, TTK hükümlerinin uygulanmasını gerektirmemektedir. Dolayısıyla uyuşmazlığa uygulanacak hükümler bakımından da mutlak bir ticari dava bulunmamaktadır.

Yukarıdaki açıklamalar ışığında anonim şirket ile pay sahibi veya yönetim kurulu üyesi arasındaki ilişkiden hareketle bu kişiler arasındaki her türlü hukuki uyuşmazlığın ticari davaya sebebiyet verdiği söylenemez. Görevli mahkemenin tespiti bakımından pay sahipliği ya da yönetim kurulu üyeliği sıfatlarından ziyade uyuşmazlık konusunun dayanağı önem arz etmektedir. Uyuşmazlık konusunun TTK'dan veya esas sözleşmeden doğduğunun belirlenmesi durumunda mutlak bir ticari dava olduğu söylenebilir.

EK 1 – İzmir 24. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E. 2024/488, K. 2024/116, T. 24.10.2024 Kararı

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

Davacı vekili sunmuş olduğu dava dilekçesinde özetle; davacı şirketin, dava konusu aracın maliki olduğunu, davalının ise davacı şirketin ortağı ve eski yönetim kurulu üyesi olduğunu, davalının görevinin 24/03/2024 tarihinde sona erdiğini, davalının, eski yönetim kurulu üyesi olmasının verdiği statü ve rahatlık ile 10/09/2023 tarihinde kullanmak üzere dava konusu aracı, davacı şirket personelinin teslim aldığını, kendisine defalarca şifahi rica edilmesine rağmen aracı geri vermediğini, nihayet davalıya İzmir 2. Noterliği'nin 31.05.2024 tarih ve 5828 yevmiye numaralı ihtarnamesi gönderilerek aracı iade etmesi gerektiğinin ihtar edildiğini, ancak aracın bugüne kadar davalı tarafca iade edilmediğini, haksız kullanımdan dolayı davacının ecrimisil talep etme hakkının doğduğunu iddia ederek ve araç üzerindeki mülkiyet hakkına dayanılarak elatmanın önlenmesi, aracın davacı şirkete teslimi ve ecrimisil bedelinin davalıdan alınarak davacıya verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili sunmuş olduğu cevap dilekçesinde özetle; ihtilafa ilişkin asliye ticaret mahkemelerinin görevli olduğunu, İzmir 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2023/265 Esas sayılı dosyası ile; davacı şirketin yönetim kurulu üyesi olan dava dışı Mehmet Doğan Atay'a karşı muris muvazaası konulu vasiyetnamenin iptali ve dava konusu malların murisin terekesine iadesi ile miras payı oranında Müvekkil adına tescil edilmesi talepli dava ikame edildiğini, işbu dosyanın bekletici mesele yapılması gerektiğini, dava konusu aracın, davacı şirketin ve tüm mal varlığının muris Erdoğan Atay'ın terekesine ait olduğunu, murisin terekesine ait olan ve kül halinde mirasçılara geçen dava konusu araca davalı tarafca haksız bir elatma olmadığından müdahalenin men'inin talep edilemeyeceğini vs. savunarak davanın usulden ve esastan reddini istemiştir.

6102 Sayılı TTK'nun 3. Maddesine göre,... bir ticari işletmeyi ilgilendiren bütün işlem ve fiiller ticari işlerden olup, TTK'nun 4/1. Maddesine göre de; "Her iki tarafın da ticari işletmesiyle ilgili hususlardan doğan..." davalar ticari davadır.

TTK'nun 5. Maddesine göre ise; Aksine hüküm bulunmadıkça, dava olunan şeyin değerine veya tutarına bakılmaksızın asliye ticaret mahkemesi tüm ticari davalar ile ticari nitelikteki çekişmesiz yargı işlerine bakmakla görevlidir. Keza şirketle ortakları arasındaki ilişkiler Ticaret Kanununda düzenlendiğinden eldeki dava mutlak ticari davadır. (TTK.mad.4,5) Açıklanan nedenlerden ötürü aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur. " şeklindeki gerekçeyle;

Mahkemenin görevli olması HMK'nun 114/1-c maddesi gereğince dava şartı olup, HMK'nun 115/1. Maddesi uyarınca bu husus mahkemece davanın her aşamasında kendiliğinden dikkate alınır. HMK'nun 115/2. Maddesi uyarınca da mahkeme dava şartı noksanlığını tespit ederse davanın usulden reddine karar verir.

Bu nedenle Mahkememizin görevsizliği nedeniyle davanın usulden reddine karar vermek gerekmiş ve aşağıdaki biçimde hüküm kurulmuştur.

Yukarıda açıklanan nedenlerle;

HÜKÜM:

1 – Davada HMK’nun 4/1-a maddesi uyarınca “Asliye Ticaret Mahkemesi” görevli olduğundan, Mahkememizin görevsizliği nedeniyle davanın HMK’nun 114/1-c ve 115/2. Maddesi uyarınca USULDEN REDDİNE,

2-HMK’nun 20. Maddesi uyarınca taraflardan birinin kararın kesinleşmesinden itibaren iki haftalık yasal süre içinde başvurusu halinde dava dosyasının görevli İzmir Nöbetçi Asliye Ticaret Mahkemesine GÖNDERİLMESİNE,

3-Yargılama giderleri ve vekalet ücreti hususunun görevli mahkeme tarafından değerlendirilmesine,

İlişkin, HMK’nun 138. Maddesi uyarınca dosya üzerinde yapılan inceleme sonunda, kararın taraflara tebliğinden itibaren iki haftalık süre içinde İzmir Bölge Adliye Mahkemesine istinaf başvuru yolu açık olmak üzere karar verildi.

EK 2 – İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi’nin E. 2025/332, K. 2025/790, T. 21.04.2025 Kararı

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacı şirketin 34 EOS 975 plakalı Mercedes marka S400 model aracın sahibi olduğunu, davalının ise davacı şirketin ortağı ve eski yönetim kurulu üyesi olduğunu, davalının şirket ortaklığı devam etmekle birlikte yönetim kurulu üyeliğinin 24/03/2023 tarihli genel kurul toplantısında alınan ve 13/04/2023 tarih, 10811 Sayılı Ticaret Sicil Gazetesinde yayınlanan karar gereğince yeniden seçilememesi nedeniyle sona erdiğini, davalının eski yönetim kurulu üyesi olmasının verdiği rahatlık ile 10/09/2023 tarihinde kullanılmak üzere dava konusu aracı şirket personelinin aldığı, sözlü uyarılara rağmen geri teslim etmediğini, aracın belli bir süre bedelli veya bedelsiz olarak davalı tarafından kullanılmasına ilişkin herhangi bir karar bulunmadığını, davalıya İzmir 2. Noterliğinin 31/05/2024 Tarih, 5828 Yevmiye nolu ihtarnamesi gönderilerek aracın iadesinin ihtar edildiği ve davalıya 03/06/2024 tarihinde tebliğ edilmesine rağmen iade edilmediğini ileri sürerek araca elatmanın önlenmesine, davacıya teslimine, belirsiz alacak niteliğinde fazlaya ilişkin haklar saklı kalmak kaydıyla şimdilik 1.000,00 TL erimisilin her tahakkuk dönemi için hesaplanacak tahakkuk faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle; davanın görevsiz mahkemede açıldığı gibi arabuluculuk sürecinin de gerçekleştirilmediğini, davacı şirketin şirket ortaklığı sıfatını taşıması sebebiyle müvekkiline tahsis edilmiş olan araca müdahalenin men’i, geri verilmesi ve ecrimisil talep etmesi nedeniyle bu taleplerin ticari işletmeyi ilgilendirdiğini, tacir olan şirket tarafından tacir olan müvekkiline karşı açılan davanın her iki tarafın ticari işletmesini ilgilendirdiği konusunda uyuşmazlık mevcut olduğundan öncelikle görevsizlik kararı verilmesi gerektiğini, ayrıca dava konusunun bir

miktar paranın ödenmesine ilişkin alacak niteliğinde olduğundan arabulucuya tabi bulunduğunu, bu sebeple davanın usulden reddine karar verilmesini talep ettiklerini,

Ayrıca İzmir 4. AHM'nin 2023/265 E sayılı dosyasında muris muvazaasına dayalı vasiyetnamenin iptali ve tescili davası açıldığını, söz konusu davanın bekletici mesele yapılması gerektiğini, dava konusu aracın bizzat davacı şirket tarafından açılan bu davanın konusunu da oluşturduğunu, HMK'nun 165. maddesi gereğince bekletici mesele yapılmasını talep ettiklerini, her ne kadar müvekkiline ihtarname gönderilmiş ise de ihtarname gerekli bilgileri içermediği için irtifadan men koşulunun oluşmadığını,

Dava konusu araç ile birlikte her bir aileye olacak şekilde davacı şirkete ait olan araçların kullanımı için tahsis edilmiş olmakla beraber araçların iadesi hakkında alınmış bir genel kurul kararı bulunmadığını, şirket adına kayıtlı araçların dökümünün yapılarak kimlerin kullanımında olduğunun araştırılmasını talep ettiklerini, haksız elatma bulunmadığından davanın usulden ve esastan reddine karar verilmesini savunmuştur.

İlk Derece Mahkemesince verilen kararda özetle; 6102 Sayılı TTK'nun 3. maddesine göre, "...Bir ticari işletmeyi ilgilendiren bütün işlem ve fiiller ticari işlerden olup, TTK'nun 4/1. maddesine göre de; "Her iki tarafın da ticari işletmesiyle ilgili hususlardan doğan..." davalar ticari dava olduğu, TTK'nun 5. maddesine göre ise; Aksine hüküm bulunmadıkça, dava olunan şeyin değerine veya tutarına bakılmaksızın asliye ticaret mahkemesi tüm ticari davalar ile ticari nitelikteki çekişmesiz yargı işlerine bakmakla görevli bulunduğu, keza şirketle ortakları arasındaki ilişkiler Ticaret Kanununda düzenlendiğinden eldeki dava mutlak ticari dava niteliğinde bulunduğu, Asliye Ticaret Mahkemesinin görevli olduğunu, mahkemenin görevli olması HMK'nun 114/1-c maddesi gereğince dava şartı olup, HMK'nun 115/1. maddesi uyarınca bu husus mahkemece davanın her aşamasında kendiliğinden dikkate alınacağı ve mahkeme dava şartı noksanlığını tespit ederse davanın usulden reddine karar verileceği gerekçesiyle, göreve ilişkin dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddine karar verilmiştir.

Davacı vekili istinaf dilekçesinde özetle; TTK'nun 12/1. fıkrasına göre şirket ortağının tacir sıfatı bulunmadığından davanın nispi ticari dava olmasının mümkün olmadığını, öğretide ve Yargıtay kararlarına göre şirket ortağı ve yöneticileri olmalarının onlara tacir sıfatı kazandırmadığını, her iki tarafın ticari işletmesi ile ilgili hususlardan da doğmadığını, Bölge Adliye Mahkemesi kararlarına göre uyuşmazlıkta asliye hukuk mahkemesinin görevli olduğunu, ayrıca mutlak ticari dava niteliğinde de bulunmadığını, men'i müdahale ve ecrimisil ile ilgili TTK'da bir düzenleme olmadığını ileri sürerek Yerel Mahkeme kararının bozulmasına, yargılamaya kaldığı yerden devam edilmesine karar verilmesini istemiştir.

Davalı vekili istinafa cevap dilekçesinde özetle; davacı tarafın haksız istinaf başvurusunun reddine karar verilmesini savunmuştur.

GEREKÇE

Uyuşmazlık, davacı şirkete ait aracın eski yönetici davalı ortak tarafından kullanılması nedeniyle araca müdahalenin men'i, şirkete iadesi ve ecrimisil isteminden kaynaklanmaktadır.

İDM'nce yukarıda gösterilen gerekçelerle asliye ticaret mahkemesinin görevli olduğundan bahisle göreve ilişkin dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddine karar verilmiştir. Karara karşı davacı vekilince istinaf kanun yoluna başvurulmuştur.

6100 Sayılı HMK'nun 355. maddesi uyarınca inceleme, istinaf dilekçesinde belirtilen sebeplerle sınırlı olarak yapılır, kamu düzenine aykırılık olup olmadığı ise re'sen gözetilir; aynı Kanunun 357. maddesine göre de İlk derece mahkemesinde ileri sürülmeyen iddia ve savunma istinafta dinlenemeyeceği ve istinafta yeni delillere dayanılamayacağına ilişkin maddeleri çerçevesinde inceleme yapılmıştır.

6102 sayılı TTK'nun 4. Maddesine göre; bir davanın ticari dava sayılması için ya uyuşmazlık konusu işin tarafların her ikisinin birden ticari işletmesiyle ilgili olması ya da tarafların tacir olup olmadıklarına veya işin taraflarının ticari işletmesiyle ilgili olup olmamasına bakılmaksızın TTK veya diğer Kanunlarda o davaya asliye ticaret mahkemesinin bakacağı yönünde düzenleme bulunması gerekir. Örneğin; ödünç para verme işlerine ilişkin uyuşmazlıklar 6102 sayılı TTK'nun 4. Maddesi uyarınca, iflas davaları ise 2004 sayılı İİK'nun 154 ve devamı maddeleri gereğince ticari dava sayılır. Buna karşılık 4. Madde uyarınca, tarafların tacir olup olmamasına bakılmaksızın ticari dava sayılan havale, vedia ile fikir ve sanat eserlerine ilişkin uyuşmazlıklardan doğan davalar herhangi bir ticari işletmeyi ilgilendirmiyorsa ticari dava sıfatını kaybedecektir.

Diğer taraftan 6102 sayılı TTK'nun 19/2. Fıkrası gereğince; taraflardan biri için ticari iş sayılan bir işin diğeri için de ticari iş sayılması, davanın niteliğini ticari hale getirmeyecektir. Zira, TTK, kanun gereği ticari dava sayılan davalar haricinde, ticari davayı ticari iş esasına göre değil, ticari işletme esasına göre belirlemiştir. Hal böyle olunca, işin ticari nitelikte olması davayı ticari dava haline getirmez.

6335 sayılı Kanunun 2. Maddesi ile değişik 6102 sayılı TTK'nun 5. Maddesi uyarınca ticari davalar asliye ticaret mahkemelerince görülerek karara bağlanır. Diğer taraftan aynı düzenleme gereğince, ticaret mahkemeleri ile diğer hukuk mahkemeleri aralarındaki ilişki artık iş bölümü ilişkisi değil görev ilişkisi haline dönüşmüştür. Göreve ilişkin düzenlemeler kamu düzenine ilişkin olduğundan her aşamada re'sen gözetilmelidir.

Bu kuralın tek istisnası; 6335 sayılı Kanunun 2. maddesi ile değişik 6102 sayılı TTK'nun 5/4. Fıkrasında düzenlenmiş olup, buna göre yargı çevresinde ayrı bir asliye ticaret mahkemesi bulunmayan yerlerde asliye hukuk mahkemelerinde açılan ticari davalarda görev kuralına dayanılmamış olması, asliye hukuk mahkemesinin görevsizlik kararının verilmesini gerektirmeyecektir.

Davacı şirketin tacir sıfatını taşıdığı açıktır. Davalı ise davacı vekilince sunulan Atay Holding AŞ'ye ait 24/03/2023 Tarihli olağan genel kurul toplantı tutanağı ve Ticaret Sicil Gazetesinin 13/04/2023 Tarih, 10811 Sayılı Ticaret Sicil Gazetesine göre davacı şirketin eski yönetim kurulu üyesi ve ortağı bulunduğu çekışmesizdir.

Yargıtay 11. HD'nin 2016/8625 E – 2017/2833 K Sayılı, 11/05/2017 Tarihli kararına şirket ortaklarının tacir olmadığı hüküm altına alınmıştır. Zira;6102 Sayılı TTK'nun 12. maddesi gereğince ticari işletmeyi kısmen dahi olsa kendi adına işleten kimseye tacir denecektir. Bu itibarla davalının davacı şirketi kendi adına işletmediği, eski yönetici ve ortağı olduğundan tacir sıfatı bulunmadığı çekışmesizdir.

Ancak davacı vekilince davalının 10/09/2023 tarihinde kullanmak üzere davacı şirkete ait aracı aldığını sözlü ve yazılı ihtara rağmen geri teslim etmediğini *“şirketin aracı belli bir süre bedelli veya bedelsiz olarak davalının kullanılmasına ilişkin bir karar mevcut olmadığını”* ileri sürmüştür.

Buna karşılık cevap dilekçesinde davalı vekili *“mülkiyeti şirkete ait olan şirket ortaklarına bu sıfatlarından dolayı faaliyetlerinde kullanılmak üzere tahsis edilen bir araç olduğunu ve davacı şirketin aile şirketi olup her bir aileye ait olacak şekilde şirket ortaklarına kullanılması için tahsis edildiğini, araçların iadesi konusunda alınmış bir genel kurul kararı bulunmadığını”* savunarak uyuşmazlık çıkarmıştır.

Diğer bir anlatımla taraflar arasındaki meni müdahale ve ecrimisilden önce çözümlenmesi gereken uyuşmazlık davacı şirket ile eski yönetici ortağı arasında araç tahsis konusunda alınmış bir karar bulunup bulunmadığı, yöneticilik sıfatını kaybeden davalı ortaktaki aracın iadesi konusunda genel kurul kararı alınıp alınmayacağı hususuna ilişkindir.

Bu konda doğan uyuşmazlığın ise 6102 Sayılı TTK'nda özellikle anonim şirketlere ilişkin hükümler ile 1521. madde gereğince ticaret şirketlerinde ortakların şirketle şirket ortaklığından veya pay sahipliğinden kaynaklanan davalarda basit yargılama usulü uygulanacağına ilişkin hüküm de gözetilerek çözümlenmesi gerektiğinden 6102 Sayılı TTK'nun 4. maddesi gereğince Ticaret Kanunundan kaynaklanan bir uyuşmazlık bulunduğundan görevli mahkemenin davalının tacir sıfatı bulunup bulunmadığına bakılmaksızın asliye ticaret mahkemesi olduğu kanaatine varılmıştır.

Yargıtay 11. HD'nin 2013/17362 E – 2014/18603 K Sayılı, 28/11/2014 Tarihli kararında davacı (gerçek kişi) taraf ve şirket tarafından davalı gerçek kişinin şirket ortağı, yönetim kurulu üyesi, genel müdürü olduğunu, şirkete ait araçları eşi ve kızına tahsis ettiğini, masraflarının ise şirketten karşılandığını ileri sürerek, İstanbul 28. ATM'de açılan davada verilen ret kararını görev hususuna değinilmeksizin davanın reddinin isabetli bulunmadığı gerekçesiyle bozmuştur.

Yargıtay 20. HD'nun 2015/13272 E – 2015/12637 K Sayılı, 15/12/2015 Tarihli yargı yerinin belirlenmesine ilişkin kararında davada 6102 Sayılı TTK'nun şirketler hukukuna ilişkin hükümlerin uygulanması gerektiğinden bahisle davacı şirket tarafından ortak aleyhine açılan davada asliye ticaret mahkemesinin görevli olduğuna hükmedilmiştir.

Yukarıda açıklanan nedenler ve tüm dosya içeriğine göre; ilk derece mahkemesince taraflarca gösterilen delillerin toplanmasında, değerlendirilmesinde esas ve usul bakımından hukuka aykırılık bulunmadığından ve davacı vekilinin tüm istinaf nedenleri yerinde görülmediğinden 6100 Sayılı

HMK'nun 353/1. fıkrası (b-1) bendi uyarınca istinaf başvurusunun esaslan reddine ilişkin karar verilmesi gerektiği kanaatine varılmakla aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM:

1-Davacı vekilinin tüm istinaf nedenleri yerinde görülmediğinden istinaf isteminin 6100 Sayılı HMK'nun 353/1. fıkra (b-1) bendi gereğince ESASTAN REDDİNE,

2-Davacı tarafından peşin yatırılan 1.683,10 TL istinaf yoluna başvurma harcı ile 620,00 TL istinaf karar ve ilam harcının mahsubuyla Hazineye gelir kaydına, fazla yatırılan 4,60 TL'nin talebi halinde davacıya iadesine,

3-Davacı tarafından yapılan istinaf giderlerinin üzerinde bırakılmasına,

4-Artan gider avanslarının yatırana iadesine,

5-Kesin olan işbu kararın taraflara tebliği, harç iade işlemlerinin İlk Derece Mahkemesince yerine getirilmesine,

6-İlişkin dosya üzerinde yapılan inceleme sonunda 21/04/2025 tarihinde 6100 Sayılı HMK'nun 361/1 ve 362/1-a maddeleri uyarınca kararın tebliğ tarihinden itibaren 2 hafta süre içinde Yargıtay İlgili Hukuk Dairesi nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliği ile karar verildi.

KAYNAKÇA

- Akkan M, '§ 3. Mahkemeler' iç Pekcanitez H, Özkes M, Akkan M ve Korkmaz HT (edr), *Pekcanitez Usûl* (On İki Levha 2017), 110-338.
- Arkan S, *Ticari İşletme Hukuku* (28. Bası, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü 2022).
- Ayhan R, Çağlar H ve Özdamar M, *Ticari İşletme Hukuku* (14. Bası, Yetkin 2021).
- Börü L ve Koçyiğit İ, *Ticari Dava* (2. Bası, Adalet 2021).
- Deliduman S ve Oruç Y, 'Ticari Davalar' (2012) 18(2) Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi 99-110.
- Erdoğan A, 'Ticari Davalar' (2013) 3(1) Regesta 57-77.
- Gürdoğan B, 'Ticari Usul Hukuku' (1956) 13(1) Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 172-193.
- Kurt Konca N, 'Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Asliye Ticaret Mahkemeleri' (2013) 4(15) Türkiye Adalet Akademisi Dergisi 79-126.
- Paslı A, 'Yargıtay Kararları Bağlamında Ticari Dava' iç Kaya A, Arıcı MF, Tokcan FP, Sönmez NS, Evlek M ve Koçak MA (edr), *Yürürlüğünün 8. Yılında ve Yargıtay Kararları Işığında Türk Ticaret Kanunu Sempozyumu – IV – (Tebliğler ve Tartışmalar)* (On İki Levha 2021), 17-103.
- Pulaşlı H, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (9. Bası, Adalet 2024).
- Şener, OH, *Anonim Ortaklıklara İlişkin Emsal Yargıtay Kararlarının Değerlendirilmesi* (3. Bası, Seçkin 2023).
- Poroy R, Tekinalp Ü ve Çamoğlu E, *Ortaklıklar Hukuku I* (15. Bası, Vedat 2021).
- Poroy R, Tekinalp Ü ve Çamoğlu E, *Ortaklıklar Hukuku II* (15. Bası, Vedat 2023).
- Tanrıver S, *Medenî Usûl Hukuku Cilt I* (6. Bası, Yetkin 2024).
- Ülgen H, Helvacı M, Kaya A ve Nomer Ertan NF, *Ticari İşletme Hukuku* (7. Bası, On İki Levha 2021).